

Bank Spółdzielczy w Elku

ul. Mickiewicza 15, 19-300 Elk,

tel. 87 621 03 00, fax. 87 610 39 67

e-mail: sekretariat@bselk.pl

Ujawnienie informacji

***dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i
innych informacji ujawnianych zgodnie z częścią ósmą Rozporządzeniem Parlamentu
Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów
ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.
wg stanu na 31.12.2017 r.***

Spis treści

- I. Wstęp**
- II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia**
- III. Zakres stosowania – art. 436**
- IV. Fundusze własne – art. 437**
- V. Wymogi kapitałowe – art. 438**
- VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439**
- VII. Bufory kapitałowe – art. 440**
- VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441**
- IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442**
- X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443**
- XI. Korzystanie z ECAI – art. 444**
- XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445**
- XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446**
- XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447**
- XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448**
- XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449**
- XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450**
- XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451**
- XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452**
- XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453**
- XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego**
- XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego**
- XXIII. Informacje wynikające z Rekomendacji „P”**

Spis załączników:

- 1. Streszczenie Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Ełku**
- 2. Oświadczenie Zarządu**
- 3. Informacja na temat profilu ryzyka**
- 4. Ujawnienie dotyczące funduszy własnych**

I. Wstęp

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2017 r.
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) *nie stosuje* pominięcia informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) *nie stosuje* pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. W przypadku pominięcia informacja o tym jest podawana w treści Ujawnienia.
4. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Ełku” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Ełku” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji, przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Ełku jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. Polityką kapitałową Banku Spółdzielczego w Ełku, Planem ekonomiczno finansowym, a także Politykami w zakresie zarządzania ryzykiem poszczególnymi ryzykami.
3. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących

ryzyko – zawarte są w **Załączniku nr 1** do niniejszego dokumentu.

6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w **Załączniku nr 2**.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w **Załączniku nr 3**
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
 - 1) Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
 - 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku spółdzielczego w Ełku i Regulaminu działania Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Ełku ,biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Ełku. Członków Rady Nadzorczej wybierają zgodnie ze Statutem Banku Spółdzielczego w Ełku Przedstawiciele na Zebraniu Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Ełku, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata, oceny następcej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Ełku.
 - 3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
 - 4) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
 - 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją Sporządzania Informacji Zarządczej w banku Spółdzielczym w Ełku, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy
 - 6) sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i

częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. Zakres stosowania – art. 436

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

IV. Fundusze własne – art. 437

Ujawnienie zgodnie z Rozp. wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, stanowi **Załącznik nr 4** do niniejszych ujawnień

V. Wymogi kapitałowe – art. 438

A. Skrótowy opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań

1. Wymogi kapitałowe obejmują:
 - 1) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyliczany metoda standardową;
 - 2) wymóg z tytułu przekroczenia limitów dużych ekspozycji w portfelu handlowym; (art. 395 Rozporządzenia UE)
 - 3) wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (art. 89 Rozporządzenia UE)
 - 4) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego.
2. Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje sumę wymogów kapitałowych wymienionych w punkcie 1.
3. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) metodę podstawowego wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego.

Metody wyliczania wymogów kapitałowych minimalnych stanowi instrukcja wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz współczynników kapitałowych stanowiąca załącznik do niniejszej informacji. Metody wyliczania wymogów dodatkowych zawiera „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej” stanowiąca załącznik do niniejszej Informacji.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Wymóg na ryzyko kredytowe	4.564,00
2.	wymóg z tytułu przekroczenia limitów dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0,00
3.	wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym	0,00
4.	Wymóg na ryzyko operacyjne	602,00
RAZEM		5.166,00

Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota
1. ryzyko płynności	57,00
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0,00
3. ryzyko koncentracji zaangażowań	0,00
4. ryzyko kapitałowe	0,00
RAZEM	57,00

- B. Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE**

nie dotyczy

- C. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112

Lp.	Wyszczególnienie	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;	0,00
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;	17,00
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;	38,00
6.	Ekspozycje wobec instytucji;	363,00
	z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące waga 0%	0,00
	z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące waga 20%	13,00
	z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące waga 100%	0,00
	z pierwotnym terminem zapadalności dłuższym niż 3 miesiące waga 50%	330,00
	z pierwotnym terminem zapadalności dłuższym niż 3 miesiące waga 100%	20,00
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3 103,00
8.	Ekspozycje detaliczne;	211,00
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;	477,00
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;	45,00
11.	Ekspozycje kapitałowe;	0,00
12.	Inne pozycje:	310,00
	RAZEM	4 564,00

- D. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy.

VII. Bufory kapitałowe – art. 440

Nie dotyczy

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441

Nie dotyczy

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

1) Definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.

2) Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do:

- kategorii normalne – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z kredytów detalicznych,
- kategorii pod obserwacją
- grupy zagrożone, w tym kategorii poniżej standardu, wątpliwe i stracone.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka do której została zakwalifikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji. Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- kryterium terminowości- terminowość spłat kapitału i odsetek,
- kryterium ekonomiczne- badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela)

- 3) Całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego – *łączna wartość ekspozycji przed ograniczaniem ryzyka kredytowego obliczona do celu wyznaczania wymogu kapitałowego – kwota ekspozycji w ujawnianym roku w podziale na kategorie wg metody standardowej obliczania wymogu na ryzyko kredytowe*

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota ekspozycji
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;	9 838,00
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;	1 070,00
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;	477,00
6.	Ekspozycje wobec instytucji;	24 232,00
	z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące waga 0%	14 924,00
	z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące waga 20%	812,00
	z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące waga 100%	0,00
	z pierwotnym terminem zapadalności dłuższym niż 3 miesiące waga 50%	8 243,00
	z pierwotnym terminem zapadalności dłuższym niż 3 miesiące waga 100%	253,00
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	52 510,00
8.	Ekspozycje detaliczne;	3 540,00
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;	7 132,00
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;	373,00
11.	Ekspozycje kapitałowe;	0,00
12.	Inne pozycje:	5 095,00
	RAZEM	104 267,00

- 4) Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach – *nie dotyczy*,

Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

- 5) Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach – *zapadalność wg kategorii ekspozycji w metodzie standardowej*

	Przedsiębiorstwa	Gospodarstwa domowe	Instytucje niekomercyjne	JST
Bez określonego terminu	0,00	796,00	0,00	0,00
<= 1 tygodnia	2 270,00	2 831,00	0,00	0,00
> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	8,00	705,00	2,00	0,00
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	317,00	1 813,00	4,00	0,00
> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	38,00	3 128,00	6,00	45,00
> 6 miesięcy <= 1 roku	512,00	4 764,00	11,00	137,00
> 1 roku <= 2 lat	709,00	9 293,00	23,00	182,00
> 2 lat <= 5 lat	130,00	17 752,00	63,00	426,00
> 5 lat <= 10 lat	0,00	11 345,00	49,00	280,00
> 10 lat <= 20 lat	0,00	5 082,00	9,00	0,00
> 20 lat	0,00	992,00	0,00	0,00

- 6) w podziale na istotne branże lub typy kontrahenta – *ekspozycja łącznie, ekspozycja wg sytuacji, rezerwy, korekty wartości, wartość bilansowa*,

Rodzaj	wartość bilansowa	wartość brutto	prowizja esp	rezerwa	odsetki
Przetwórstwo przemysłowe	729	1001	8	264	43
w tym: zagrożone	0	264	0	264	42
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2497	2521	24	0	2
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	164	166	2	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Budownictwo	4921	4966	45	0	2
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Transport i gospodarka magazynowa	543	583	7	33	1
w tym: zagrożone	0	33	0	33	0
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	41682	42159	476	1	38
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	93	94	1	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1070	1070	0	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami	15	15	0	0	0

gastronomicznymi					
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	290	300	6	4	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Pozostała działalność usługowa	2	2	0	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Działalność finansowa i ubezpieczenia	12	12	0	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Edukacja	125	127	2	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	51	52	1	0	0
w tym: zagrożone	0	0	0	0	0
Osoby fizyczne	10495	10802	145	162	63
Razem	62689	64167	717	761	191

- 7) kwotę ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym;
- nie dotyczy banku działającego lokalnie.
- 8) uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, przedstawione oddzielnie – *uzgodnienie (saldo) rezerw*

Grupa ryzyka	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku obrotowego
kredyty poniżej standardu	0	101	2	93
kredyty wątpliwe	7	0	1	0
kredyty stracone	262	60	14	320
Ogółem	269	161	17	413

X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

1. Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).
2. *Nie dotyczy- wszystkie aktywa były wolne od obciążeń.*

XI. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy, Bank nie korzysta z ratingów

XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne– art. 446

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2017 wynosi 602,00 tys. zł
2. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2017 roku podane są w poniższej tabeli.

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto W tys. zł
1. Oszustwa zewnętrzne,	0
2. Oszustwa wewnętrzne,	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,	22
4. Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności,	0
5. Szkody w rzeczowych aktywach trwałych,	0
6. Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu,	7
7. wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami.	0
Razem	0

3. W 2017 nie wystąpiły zdarzenia znaczące, mogące wpłynąć na utratę reputacji.
4. Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym.

W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres siedziby	Kwota udziałów brutto w zł	Kwota udziałów netto w zł	% posiadanego kapitału zakładowego lub funduszu udziałowego	Kwota niedoboru kapitału	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA
1.	BPS S.A	Warszawa	977 426	977 426			
3.	TUW Concordia	Poznań	100	100			
4.	KZBS		300	300			
5.	MSM	Ełk	100	100			

XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

1. Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia (w tym założenia dotyczące przedterminowej spłaty kredytów i zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej; - *opis profilu ryzyka i zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym (np. z polityki, zasad)*

Pomiaru ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej i kontroli wykorzystania limitów dokonuje Analitik ryzyk wg stanu na ostatni dzień bilansowy każdego miesiąca. Za przeprowadzenie kontroli wewnętrznej w zakresie poprawności danych wykorzystywanych do analiz za zgodność z księgami i sprawozdawczością odpowiedzialny jest Z-ca Prezesa ds. finansowo-księgowych - Główny księgowy. Nadzór nad kontrolą wewnętrzną sprawuje Prezes Zarządu.

Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są miesięcznie Zarządowi Banku oraz kwartalnie Radzie Nadzorczej Banku.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez analityka ryzyk. W przypadku przekroczenia ustanowionych limitów, Analitik ryzyk przedstawia dla Zarządu informację o stopniu przekroczenia limitów, przedstawiając jednocześnie wyjaśnienie przyczyn tego przekroczenia.

W celu monitorowania ekspozycji na ryzyko opcji klienta, w Banku bada się limity:

- 1) zrywalności depozytów na poziomie 5 % depozytów ogółem,
- 2) wcześniejszych spłat kredytów na poziomie 2 % kredytów brutto ogółem.

Według danych na dzień 31.12.2017r. zrywalność depozytów na poziomie 5% depozytów ogółem t. j. 4.422,00 tys. zł. –wyniosła 436,00 tys. zł.

Wcześniejsze spłaty kredytów na poziomie 2% kredytów brutto t. j. 1.277,00 tys. zł. – na dzień 31.12.2017r. ukształtowały się na poziomie 522,00 tys. zł.

2. Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo instytucji do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez kierownictwo instytucji, z podziałem na poszczególne waluty – *założenia i wyniki testu warunków skrajnych*

Bank przeprowadza analizy zmian wyniku odsetkowego spowodowaną zmianą wszystkich stóp procentowych o 2 pp, 1pp, 0,5pp (test warunków skrajnych) przy czym aktywa/pasywa oprocentowane poniżej zakładanej skali zmian stóp procentowych wyłączone są z analizy, powyższa zasada nie ma zastosowania przy wzroście stóp procentowych. Przy monitorowaniu poziomu ryzyka przyjmuje się większą z wartości bezwzględnych zmian wyniku odsetkowego wyliczonego dla wzrostu i spadku stóp procentowych.

- przy wzroście stóp procentowych o 1pp (test warunków skrajnych) zmiana dochodu wyniesie + 74,00 tys. zł., natomiast przy spadku stóp procentowych o 1pp (testy warunków skrajnych) wyniesie -578,00 tys. zł, co stanowi 4,82% funduszy własnych.

- przy wzroście stóp procentowych o 0,50pp zmiana dochodu wyniesie +37,00 tys. zł., natomiast przy spadku stóp procentowych o 0,50pp wyniesie -245,00 tys. zł, co stanowi 8,35% wyniku odsetkowego netto wyliczonego w skali 12 m-cy na bazie aktywów i pasywów oraz ich oprocentowanie na datę badania.

Bank przeprowadził też analizy zmian wyniku odsetkowego spowodowaną spadkiem wszystkich stóp procentowych o 2 pp. Przy spadku stóp procentowych o 2pp -zmiana dochodu wyniesie – 1.366,00 tys. zł., co stanowi 11,39% funduszy własnych. (zgodnie z metodyką Bion 2017 zmiana ta nie powinna przekroczyć 20% funduszy własnych).

XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Nie dotyczy

XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450

1. Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06.03.2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach i wskazaną w niej zasadę proporcjonalności, wprowadził „Politykę wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Ełku”.
2. Bank zgodnie z wprowadzoną polityką, kierując się zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji UE nr 604/2014 z dnia 04.03.2014r., dokonuje analizy stanowisk wymienionych w treści Rozporządzenia oraz określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
3. W związku z tym, że w Banku wszystkie istotne decyzje podejmowane przez Zarząd i żaden pracownik nie posiada pełnomocnictwa do podejmowania decyzji w wysokości 2,5% funduszy własnych, Rada Nadzorcza Banku ustaliła, iż do stanowisk kierowniczych objętych polityką zalicza się wyłącznie członków Zarządu Banku. Postanowień Polityki nie stosuje się w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej.

4. Oceny efektów pracy osób zajmujących stanowiska istotne w Banku dokonuje Rada Nadzorcza przed przyznaniem premii. W oparciu o kryterium ilościowe i jakościowe.
5. Ilościowe – Ocenie podlega stopień realizacji strategii zarządzania bankiem i strategii zarządzania ryzyka mi w danym okresie oraz ograniczenia konfliktu interesu. Odchylenie od wartości przyjętych w strategiach nie może być większe niż 30%. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich lat i okres niepełnego roku za który jest przeprowadzana ocena strategii jest zrealizowany w 80%. Pierwsza ocena obejmuje rok 2017 i kolejne aż do osiągnięcia okresu pełnych 3 lat.
6. Jakościowe – uzyskanie absolutorium, brak wyroków sądowych skazujących, brak uzasadnionych skarg na działalność Zarządu.
7. Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy 36/2013 - *składnik zmienny nie przekracza 100 % stałego składnika łącznego wynagrodzenia każdej osoby*
8. Bank nie stosuje polityki odraczania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.
9. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia za 2017 rok, z podziałem na obszary działalności Banku:

	Zarząd (3 osoby)	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko	Razem
Działalność operacyjna	-	-	-
Zarządzanie bankiem	497,81	-	497,81

10. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka

	Zarząd	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko	Razem
Wynagrodzenie stałe	360,68	-	360,68
Wynagrodzenie zmienne	122,34	-	122,34
Liczba osób uzyskujących odprawę	1	-	-
Wartość odpraw	14,79	-	14,79
Najwyższa wypłata odprawy	-	-	-

11. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrotowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR

Nie dotyczy

XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451

Ujawnienie zgodnie z EBA/ITS/2014/04- Bank wyznacza wskaźnik dźwigni jako prostą średnią arytmetyczną miesięcznych wskaźników dźwigni w ciągu kwartału- na 31.12.2017- 11,44

Wyszczególnienie	wartość
inne aktywa	102.215,00
pozycje pozabilansowe	410,00
razem wartość ekspozycji	102.625,00
wskaźnik dźwigni w pełni wprowadzona definicja	11,44
wskaźnik dźwigni definicja przejściowa	11,69

XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy

XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych
2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi – *wyjątki z polityki kredytowej oraz instrukcji w zakresie zabezpieczeń*

Zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku w szczególności z tytułu udzielonego kredytu, wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania przez dłużnika innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
 - a) ryzyko branży,
 - b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
 - c) status prawny wnioskodawcy,
 - d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,
 - e) rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres kredytowania,

f) cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:

- realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,
- płynność zabezpieczenia,
- istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,
- możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
- możliwość uwzględnienia w rachunku wymogów kapitałowych efektu redukcji ryzyka kredytowego w wyniku przyjętych zabezpieczeń, spełniających kryteria określone w obowiązujących w Banku regulacjach.

2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmuje:

- a) należności podatkowe, w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowe,
- b) opłaty notarialne,
- c) opłaty sądowe,
- d) opłaty o charakterze cywilnoprawnym.

3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych;

3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję - *wyjątki z polityki kredytowej oraz instrukcji w zakresie zabezpieczeń*

1. Rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco;
- 2) depozyt bankowy;
- 3) kaucja pieniężna;
- 4) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;
- 5) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 6) poręczenie według prawa cywilnego;
- 7) poręczenie wekslowe;
- 8) gwarancja;
- 9) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 10) cesja praw z umów ubezpieczenia;

- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
- 12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności;
- 13) zastaw rejestrowy;
- 14) zastaw zwykły;
- 15) zastaw finansowy;
- 16) hipoteka;
- 17) hipoteka przymusowa;
- 18) oświadczenie o poddaniu się egzekucji;
- 19) przystąpienie do długu;
- 20) przejęcie długu;
- 21) ubezpieczenie kredytu;
- 22) gwarancja Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach portfelowej linii gwarancyjnej DE MINIMIS, której zasady udzielania zawierają odrębne przepisy dotyczące udzielania kredytów zabezpieczonych ww. gwarancjami

Przy czym

2. Przyjmuje się wyłącznie zabezpieczenia, których termin rozliczenia względem zabezpieczanej ekspozycji jest taki sam lub dłuższy jak termin tej ekspozycji, z zastrzeżeniem umów ubezpieczenia.
3. Podstawowy podział zabezpieczeń dokonywany jest w oparciu o kryterium zakresu odpowiedzialności dłużnika:
 - 1) zabezpieczenia osobiste, które charakteryzują się odpowiedzialnością osobistą osoby dającej zabezpieczenie, całym jej majątkiem do wysokości zadłużenia (w szczególności poręczenie według prawa cywilnego, weksel in blanco, poręczenie wekslowe, przystąpienie do długu);
 - 2) zabezpieczenia rzeczowe, które ograniczają odpowiedzialność osoby dającej zabezpieczenie do poszczególnych składników jej majątku, ale dają wierzycielowi pierwszeństwo zaspokojenia z obciążonej rzeczy przed wierzycielami osobistymi dłużnika (w szczególności kaucja, zastaw rejestrowy i zwykły, przewłaszczenie, hipoteka).
4. Podstawowymi formami zabezpieczenia, ustanawianymi obowiązkowo w Banku są:
 - 1) pisemne oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji - gdy dłużnikiem jest osoba, która dokonywała bezpośrednio z Bankiem czynności bankowej lub osoba będąca dłużnikiem Banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności wynikającej z tej czynności bankowej, określone w art. 97 ust. 1 i 2 Prawa bankowego;
 - 2) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym w Banku, gdy dłużnik posiada rachunek bankowy, o ile nie narusza to zawartych wcześniej przez dłużnika umów.
5. Bank podejmuje negocjacje z wnioskodawcą w celu ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w formie:
 - 1) weksla własnego in blanco;
 - 2) poręczenia cywilnego lub wekslowego podmiotów powiązanych z dłużnikiem kapitałowo lub organizacyjnie;

- 3) pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym w innych bankach, gdy dłużnik posiada w tych bankach rachunek bankowy.
4. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych
5. Informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego – *informacje dotyczące ryzyka koncentracji w pojedynczym instrumencie zabezpieczającym*

Limit zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia, wyrażony w procentach maksymalny możliwy udział w uznanych łącznych kapitałach	
Wyszczególnienie	wysokość limitów
Hipoteka na nieruchomości	550%
Przewłaszczenie	100%
Weksel	100%
Poręczenie	100%
Inne	100%

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Nie dotyczy

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Nie dotyczy

XXIII. Informacje wymagane przez Rekomendację „P”

1. Zasady zarządzania płynnością finansową i ryzykiem płynności

Zarządzanie płynnością wśród dzienną

Zadania związane z zarządzaniem płynnością wśród dzienną realizuje Z-ca Główniej Księgowej Banku.

W ramach zarządzania płynnością wśród dzienną Bank wyróżnia:

- 1) zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu;
- 2) zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku.

Zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu oraz stanem środków na rachunku bieżącym składa się na zarządzanie płynnością dzienną.

Zadania realizowane przez Z-cę Główniej Księgowej, dotyczą kształtowania poziomu płynności średnio i długoterminowej w przypadkach, w których dotyczą lokowania nadwyżek środków w instrumenty o terminach płatności powyżej 30 dni.

Zarządzanie płynnością bieżącą

W ramach zarządzania płynnością bieżącą:

- a) analityk ryzyk sporządza każdego dnia roboczego zestawienie przepływu środków na okres kolejnych 7 dni.
- b) Analizuje się ceny środków pieniężnych oraz sytuację na rynku międzybankowym
- c) Obliczane są i utrzymywane nadzorcze miary płynności (załącznik nr 2)

Dodatkowo, na koniec każdego miesiąca analityk ryzyk sporządza zestawienia:

- 1) przewidywanych spłat kredytów,
- 2) przewidywanych wypłat depozytów.

Po oszacowaniu potrzeb płynnościowych na podstawie wpływów oraz wypływów oraz zapotrzebowania na środki pieniężne na następne dni, należy ocenić sytuację na rynku międzybankowym, oraz proponowane ceny; nadwyżkę środków pieniężnych należy zdeponować w lokatach krótko lub długoterminowych, a także w innych dostępnych formach inwestycji np. bonach skarbowych, pieniężnych, obligacjach skarbowych itp.

W zakresie przeprowadzania transakcji lokacyjnych Bank ma podpisaną umowę współpracy z Bankiem Zrzeszającym, który gospodaruje nasze nadwyżki środków finansowych poprzez przyjmowanie depozytów

Nadwyżki wolnych środków pieniężnych mogą być również lokowane w papiery wartościowe lub inne instrumenty rynku pieniężnego

Transakcje lokacyjne zawierane są przez osoby upoważnione do ich przeprowadzania

Bank przeprowadza co najmniej raz w roku pogłębioną analizę płynności długoterminowej.

Pogłębioną analizę płynności długoterminowej Analityk ryzyk sporządza według danych na koniec roku, w terminie do 15 stycznia po zakończeniu roku zgodnie z zał. nr 1 do Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Ełku, a następnie przekazuje do akceptacji Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

2. Struktura organizacyjna,

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności winien uwzględniać rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższa zasada jest w Banku realizowana poprzez

oddzielenie pionu ryzyka od pionów biznesowych, bezpośrednio odpowiedzialnych za prowadzenie danego rodzaju działalności rynkowej, przy czym powyższy podział nie oznacza zdjęcia z jednostek biznesowych odpowiedzialności za podejmowane ryzyko.

Za monitorowanie i zarządzanie bieżącą płynnością złotową Banku odpowiedzialny jest Główny Księgowy. W ramach pionu ryzyka odpowiedzialność za ryzyko płynności przypisana jest do Analityka ryzyk. Za zarządzanie ryzykiem płynności w kategoriach stanowienia (zarządzania) i kontroli limitów odpowiedzialny jest Zarząd Banku.

3. Metody pomiaru oraz monitorowania poziomu płynności,

Cechy charakteryzujące system pomiaru ryzyka płynności są następujące:

- 1) oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko płynności,
- 2) uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Do pomiaru ryzyka płynności wykorzystywane są dane pochodzące z systemu finansowo-księgowego EuroBankNet MC, gromadzone i archiwizowane w Hurtowni Danych, założonej w systemie analityczno-sprawozdawczym EuroBankNet C. Wykorzystuje się też program CRD IV do liczenia norm płynności.

Naliczeń dokonuje się w następujących modułach systemu analityczno-sprawozdawczego EuroBankNet C:

- 1) Analiza kredytów i lokat - generowanie raportów zrywalności i odnawialności lokat (załącznik nr 7) oraz kredytów nieodnawialnych spłacanych przed terminem i po terminie (załącznik nr 8)
- 2) Analiza zmienności osadu - określenie osadu na wkładach, (załącznik nr 3)
- 3) Luka płynności - zestawienie aktywów wg terminów umownych zapadalności i pasywów wg terminów umownych wymagalności oraz po urealnieniu, (załącznik nr 4)
- 4) MaxBank - zestawienia największych deponentów Banku oraz depozytów osób wewnętrznych, (załącznik nr 9)
- 5) Przepływy - zarządzanie płynnością bieżącą, (załącznik nr 1)

Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości liczy wskaźnik płynności krótkoterminowej – LCR oraz długoterminowej NFSR w sprawozdaniu IPS Liquidity na podstawie danych programu XBRL (moduł programu EuroBankNet C)

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki; pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:

- 1) stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z depozytów niestabilnych i innych zobowiązań bieżących aktywami płynnymi,
- 2) poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
- 3) dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,
- 4) uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
- 5) zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

Wyniki pomiaru płynności stanowią podstawę do wypracowywania strategii zarządzania środkami finansowymi, zapewniającej:

- 1) terminowe wywiązywanie się Banku ze zobowiązań finansowych,
- 2) ograniczanie kosztów utrzymania płynności finansowej, do których zalicza się koszty pozyskania środków, a także koszty wymuszonej sprzedaży aktywów Banku,

- 3) uniezależnienie się Banku od niestabilnych źródeł finansowania, które mogą okazać się niedostępne w okresach finansowego załamania lub niekorzystnych zmian na rynku finansowym.

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank dokonuje oceny jakości źródeł finansowania, polegającej na:

- 1) określeniu stabilności pasywów
- 2) ustaleniu zrywalności depozytów terminowych
- 3) zbadaniu odnawialności depozytów terminowych
- 4) zbadaniu koncentracji depozytów według grup podmiotowych
- 5) analizy „największych deponentów”
- 6) analizy depozytów osób wewnętrznych
- 7) analizy kredytów, rat kredytów spłaconych przed terminem zapadalności w kredytach ogółem.
- 8) analizy kredytów, rat kredytów spłaconych po terminie zapadalności

Bank dokonuje analizy ryzyka otwartych pozycji płynności, tzw. analizy luki płynności

4. Metody ograniczania ryzyka utraty płynności,

W ramach zabezpieczenia płynności zrzeszonych i współpracujących BS (w tym Banku), Bank BPS, stosownie do zawartych umów, w tym Umowy zrzeszenia, wykonuje czynności, do których zalicza się:

- 1) utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za BS na poziomie wymaganym przez NBP;
- 2) finansowanie BS i WBS (współpracujące banki spółdzielcze) w ciągu dnia operacyjnego poprzez udzielanie kredytów technicznych;
- 3) zagospodarowywanie nadwyżek środków finansowych BS i WBS poprzez przyjmowanie depozytów;
- 4) sprzedaż zrzeszonym BS i WBS bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym;
- 5) dokonywanie zasileń i przyjmowanie odprowadzeń gotówki od banków spółdzielczych;
- 6) udzielanie BS i WBS lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń, gwarancji bankowych, pożyczek podporządkowanych.

5. Awaryjne plany działania,

Plany awaryjne utrzymania płynności w Banku obejmują następujące przesłanki:

1. Plan działań awaryjnych w przypadku utraty (lub jej zagrożenia) możliwości regulacji zobowiązań z rachunku bieżącego w dniu bieżącym,
2. Plan działań awaryjnych w przypadku przejściowej utraty płynności,
3. Plan działań awaryjnych w przypadku możliwości wystąpienia strukturalnej utraty płynności,
4. Plan działań awaryjnych w przypadku pojawienia się zagrożenia utrzymania wymaganego poziomu rezerwy obowiązkowej,

5. Plan działań w przypadku pojawienie się w środkach masowego przekazu niekorzystnych informacji o Banku, zagrażających utratą płynności,
6. Plan działań awaryjnych w przypadku wystąpienia kryzysu płynności w całym systemie bankowym,
7. Plan działań w momencie zbliżania się poziomu limitów dotyczących nadzorczych miar płynności do wysokości ustanowionych w przepisach prawa.
8. Plan awaryjny w przypadku kryzysu płynności wewnątrz banku i kryzysu płynności w systemie bankowym

6. Zakres, częstotliwość i tryb przekazywania informacji w zakresie płynności dla organów i komórek organizacyjnych Banku

W ramach dziennego monitoringu sytuacji płynnościowej Banku Analityk ryzyk sporządza raport dzienny „bieżąca ocena płynności banku na dzień ...” oraz zestawienie kształtowania się nadzorczych miar płynności sporządzane przez zespół sprawozdawczości, który w formie papierowej prezentowany jest członkom Zarządu Banku.

W trybie miesięcznym informacja o wykorzystaniu limitów wraz z oceną ekspozycji Banku na ryzyko płynności przedkładana jest na posiedzeniu Zarządu Banku, natomiast w okresach kwartalnych stanowi jeden z elementów sprawozdania z realizacji zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, przekazywanego Radzie Nadzorczej Banku.

7. Testy warunków skrajnych

Na podstawie zmian Rekomendacji „P” Rada Nadzorcza Banku zatwierdza założenia przeprowadzania testów warunków skrajnych. Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka. Testy warunków skrajnych (ich założenia i scenariusze) podlegają przeglądom co najmniej raz w roku, a w przypadku istotnej zmiany warunków rynkowych, lub skali prowadzonej działalności częściej. Testy warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank, sporządza się według poniższych zasad:

- 1) Projektowania testów warunków skrajnych:
 - a) projektowanie testu warunków skrajnych polega na określeniu głównych cech jakie ma spełniać,
 - b) w procesie projektowania testów warunków skrajnych uwzględnia się możliwe interakcje pomiędzy rodzajami ryzyk,
- 2) Ustalania założeń testów warunków skrajnych:
 - a) ustalenie założeń testu polega na określeniu konserwatywnych i rygorystycznych założeń, które mimo tego, że nie wystąpiły nigdy w Banku mogą mieć miejsce,
 - a) przy ustalaniu założeń winno się kierować tym, aby rzetelnie przedstawiały mogące się pojawić zagrożenia bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku,
- 3) Ustalania zakresu testów warunków skrajnych:
 - a) określenie wykazu testów, oraz zakresu ich sporządzania obrazujących sytuacje skrajne dla wielu aspektów mogących mieć wpływ na sytuację płynnościową Banku,
- 4) Wykorzystywania rezultatów testów warunków skrajnych:
 - a) wyniki testów warunków skrajnych winny być szczegółowo omówione i analizowane przez analityka ryzyk, Zarząd Banku jak również o ich rezultatach winna być informowana Rada Nadzorcza,

- b) rezultaty testów warunków skrajnych winny być brane pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych ustalonych w Banku,
 - c) bardzo wnikliwie winny być analizowane przyczyny niespełniania przez Bank założeń ustalonych w testach,
 - d) wyniki testów warunków skrajnych winny być wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego banku.
- 5) Dokonywania przeglądów testów warunków skrajnych:
- a) przegląd i aktualizacja zarówno cech testu jak i jego założeń winna być dokonywana przynajmniej raz w roku i powinna obejmować przegląd trafności założeń, wyników testów pod kontem przestrzegania przyjętych limitów – założeń minimalnych,
 - b) szczególnie ważne jest dokonywanie analizy przekroczeń założeń minimalnych testów. Należy wówczas poddać ocenie trafność i rygorystyczność przyjętych założeń.
 - c) przegląd ma również na celu dostosowanie założeń testów warunków skrajnych do zmian warunków zachodzących zarówno wewnątrz Banku (znaczną zmianą skali prowadzonej działalności i skali ryzyka), jak i zewnętrznych.

Bank sporządza testy warunków skrajnych w okresach kwartalnych

Szczegółowy opis testów warunków skrajnych zawiera instrukcja zarządzania ryzykiem płynności.

8. Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku:

Nadwyżka płynności powinna składać się z następujących elementów:

część podstawowa służąca ochronie przed krótkotrwałymi, najcięższymi a)zjawiskami kryzysowymi, kiedy bank musi natychmiast wygenerować płynność po przewidywalnej cenie i bez pogarszania sytuacji na rynku, obejmująca w szczególności następujące pozycje:

- gotówkę (w rozumieniu przyjętej przez bank centralny definicji bazy monetarnej, z wyłączeniem gotówki utrzymywanej w związku z codzienną działalnością),
- rachunki bieżące i lokaty *overnight* banków, przy czym muszą być traktowane zgodnie z założeniami przyjętymi w testach warunków skrajnych,
- środki na rachunku bieżącym lub na rachunku rezerwy obowiązkowej w banku centralnym, przy czym w okresie wykraczającym poza tygodniowy „horyzont przeżycia” bank uwzględnia, w przypadku wykorzystania tych środków, konieczność zapewnienia możliwości uzupełnienia salda rezerwy obowiązkowej do wymaganego przepisami poziomu,
- wysokiej jakości obligacje rządowe bądź podobne instrumenty, w tym dłużne papiery wartościowe dopuszczone przez NBP jako zabezpieczenia kredytu lombardowego, technicznego i operacji repo.

część uzupełniająca służąca ochronie przed mniej dotkliwymi, lecz dłużej utrzymującymi się zjawiskami kryzysowymi, obejmująca pozycje:

- możliwe do upłynnienia w zdefiniowanym horyzoncie przeżycia w warunkach kryzysowych lub zbywalne z mniejszym prawdopodobieństwem niż pozycje należące do części podstawowej,
- kwalifikowane jako posiadające większe niż inne pozycje prawdopodobieństwo pozostania płynnymi w warunkach skrajnych.

9. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banku:

Lp.	Norma płynności:	Wartość na dzień 31.12.2017r.
1	M1	0,33
2	M2	2,83
5	LCR	1,27
6	Nadwyżka płynności (Rek. P)	33.632,00

10. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem)
1	Przedział do 1 miesiąca	7570	-456	7570	3587
2	Przedział do 3 miesięcy	-1176	-1632	-1176	2411
3	Przedział do 6 miesięcy	-4393	-6025	-4393	-1982

11. dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeszenia:

Lp.	Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia	Wartość na dzień 31.12.2017r.
1	Wpłata na fundusz wsparcia płynności (IPS) – depozyt obowiązkowy	7.634,00
2	Przyznany limit płynnościowy przyznany przez Bank Zrzeszający (SGB / BPS)	0,00
3	Fundusz pomocowy (tylko w BPS)	42,00

Streszczenie Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Elku wg stanu na 31.12.2017

Istota i cel zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Elku zwany w dalszej części Bankiem, generuje ryzyko.

Bank, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego (Przegląd zarządczy procedury ICAAP) określa mapę ryzyk, występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk z uwzględnieniem modelu biznesowego Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe i kontrahenta oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji i rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych. Jednocześnie w Banku występują również inne rodzaje ryzyka takie jak:

1. ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym
2. ryzyko operacyjne
3. ryzyko płynności i finansowania,
4. ryzyko biznesowe (wyniku finansowego, zmian warunków makroekonomicznych),
5. ryzyko niewypłacalności (kapitałowe),
6. ryzyko braku zgodności
7. nadmiernej dźwigni finansowej
8. inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, na podstawie Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych.
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.

8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
4. Analityk ryzyk,
5. Komórka ds. zgodności,
6. Audyt wewnętrzny- prowadzony przez, Spółdzielnię Systemu Ochrony BPS
7. Pozostali pracownicy Banku.

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku. (apetyt na ryzyko).

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

Analityk ryzyk monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Komórka ds. zgodności – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Zasady zarządzania ryzykiem

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje niniejsza Strategia oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie procedury zawartej w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Banku.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

1. Gromadzenie informacji.
2. Identyfikację i ocenę ryzyka.
3. Limitowanie ryzyka.
4. Pomiar i monitorowanie ryzyka.
5. Raportowanie.
6. Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku.
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
4. Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

W bieżącym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, z wykorzystaniem technik testowania warunków skrajnych. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych. Niniejsza procedura (zasady) przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku przebiega według następującego schematu:

1. Przeprowadzenie testu warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową przez Komórkę monitorującą ryzyko.
2. Sporządzenie opisu wyników przeprowadzonych testów.
3. Przekazanie informacji o wynikach przeprowadzonych testów warunków skrajnych wraz z analizami ryzyka i/lub adekwatności kapitałowej, zgodnie z procedurami szczegółowymi.
4. Opracowanie propozycji działań w przypadku wykazania wysokiej wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji awaryjnej (skrajnej) przez Komórkę monitorującą ryzyko we współpracy z komórkami merytorycznymi.
5. Weryfikacja planów awaryjnych przez Komórkę monitorującą ryzyko.
6. Podjęcie decyzji przez Zarząd o podjęciu działań awaryjnych /uruchomieniu planu awaryjnego.
7. Raportowanie wyników testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej, zgodnie z planem pracy Rady.

Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku. Ustalanie i okresowa weryfikacja wewnętrznych limitów ma na celu dywersyfikację. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich

wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, określonego w planie ekonomiczno-finansowym (apetyt na ryzyko).

Podstawowe wskaźniki wyznaczające ogólny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) Banku to min.:

- 1) wskaźniki kapitałowe
- 2) Wskaźnik dźwigni
- 3) Wskaźnik jakości kredytów,
- 4) Wysokość utworzonych rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
- 5) Wynik finansowy Banku,
- 6) Marża odsetkowa,
- 7) Nadzorcze miary płynności,
- 8) Wysokość funduszy własnych,
- 9) Inne, ujęte w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym.

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej i przechowywane przez Analityka ryzyk. Zarząd w wewnętrznych regulacjach określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych. Zarząd określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn przekroczenia innego niż to, wyeliminowanie tego przekroczenia, oraz środki mające na celu zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości. Monitorowanie przestrzegania obowiązujących w Banku norm nadzorczych oraz limitów wewnętrznych przeprowadza Analityk ryzyk. Raport wykorzystania norm i limitów, przedkładany jest okresowo Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej – w cyklach czasowych ustalonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem

Bank wyznacza zadania priorytetowe w celu realizacji celów strategicznych w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz określonych w planach i politykach celów średnio- i krótko-terminowych. Priorytetowy charakter zadań w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku wynika z konieczności dostosowania wewnętrznych procedur oraz organizacji zarządzania Bankiem do zmieniających się regulacji zewnętrznych.

Priorytetowe zadania związane z weryfikacją regulacji wewnętrznych obejmują:

1. Określenie zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku.
2. Określenie limitów alokacji kapitału wewnętrznego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
3. Podział zadań i odpowiedzialności w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, zapewniający niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której to ryzyko wynika.
4. Dostosowanie struktury organizacyjnej do wielkości i profilu prowadzonej działalności.
5. Aktualizacja pisemnych polityk oraz procedur w zakresie systemu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, systemu kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.
6. Stała aktualizacja systemu informacji zarządczej, ze szczególnym uwzględnieniem roli Rady Nadzorczej Banku.
7. Doskonalenie systemów informatycznych, w celu ich dostosowania do wymagań nadzorczych.
8. Stałe doskonalenie metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
9. Organizowanie szkoleń dla pracowników i członków Rady Nadzorczej w zakresie zarządzania ryzykami.

10. Organizacja systemu kontroli funkcjonalnej i audytu.

Za realizację zadań priorytetowych wymienionych odpowiedzialny jest Zarząd oraz wyznaczone komórki organizacyjne Banku.

Kontrola ryzyka

System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem. Zasady przeprowadzania kontroli ryzyka są zgodne z „Regulaminem kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Ełku” i powinny być uwzględnione w planie kontroli wewnętrznej i audytu.

Każdy pracownik Banku ma obowiązek dokonywania bieżącej kontroli ryzyka na zajmowanym stanowisku pracy. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych mają obowiązek przeprowadzania kontroli przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przez podległych im pracowników.

System kontroli ryzyka obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka.
2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie.
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej.
4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

Celem kontroli jest ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem. Na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych kontroli Zarząd Banku podejmuje decyzje odnośnie doskonalenia jakości procedur, środków technicznych i organizacyjnych obowiązujących w Banku.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

1. Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II.
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- 3) zarządzanie ryzykiem bankowym.

2. Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

3. Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności.

4. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

5. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
3. opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
4. zarządzanie kadrami,
5. określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
6. zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
7. przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Ełku niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

LP.	Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
1.		Joanna Sosnowska	p.o. Prezes Zarządu	
2.		Marzena Wiszowata	Zastępca Prezesa Zarządu – Główny Księgowy	
3.		Paulina Golubiewska	Członek Zarządu	

Informacja na temat profilu ryzyka

1. Podstawowych wskaźników charakteryzujących kierunki rozwoju w 2017 roku

Prognoza dla:	Wykonanie grudzień 2017
Kredyty ogółem (obligo)	63 722
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie	41 568
Detaliczne ekspozycje kredytowe	3 066
Lokaty międzybankowe (z dep.obow.)	22 552
Papiery wartościowe	10 091
Depozyty ogółem (bez odsetek)	88 432
ilość rachunków	3 670
Suma bilansowa	102 338
Przychody	5 066
Koszty	4 014
Zysk brutto	935
Zysk netto	740
Wynik z tytułu odsetek	2 829
Łączne Kapitały	11 996
Kapitał założycielski	11 996
Kapitał podstawowy TIER 1 (CET1)	11 996
Kapitał TIER 2	0
Kapitał TIER 1	11 996
Łączny współczynnik kapitałowy	18,58%
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	18,38%
Współczynnik kapitału podstawowego TIER 1	18,58%
Współczynnik kapitału TIER 1	18,58%
Wskaźnik dźwigni finansowej	11,69%
ROA netto	0,87
C/I	73,45%
wsk. relacji wyniku brutto skorygowanego o wynik z tyt. rezerw celowych do sumy bilansowej	0,72%

2. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące ogólny poziom (profil) ryzyka:

Prognoza dla:	Wykonanie grudzień 2017
Ryzyko kredytowe:	
Udział kredytów w sumie bilansowej	62,27%
Relacja kredytów do depozytów	72,06%
wskaźnik jakości kredytów	1,39%
wskaźnik jakości aktywów	0,29
Średni wskaźnik LtV	0,17
współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	18,29%
wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi	57,37%
aktywa o wadze ryzyka do 50% do aktyw ogółem	38,47%
Ryzyko płynności	
M1	0,33
M2	2,83
LCR	1,27
NFSR	
wskaźnik płynności aktywów	32,53%
Ryzyko stopy procentowej	
Wynik z tytułu odsetek	2 829
Marża procentowa	2,90%
Ryzyko operacyjne:	
Koszty ryzyka operacyjnego nie wyższe niż 10% wymogu na ryzyko operacyjne	29
Nakłady na informatykę	42
Wskaźnik rotacji kadr	34%

3. Zestawienie obowiązujących w Banku limitów z poszczególnych ryzyk na dzień 31.12.2017r. (apetyt na ryzyko ustalony przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku).

Ryzyko kredytowe

Rodzaj limitu	limit	Wykorzystanie limitu			
		12-2017	MAX	MIN	ŚR
	max				
Limity koncentracji wierzytelności określone jako procent-uznanych kapitałów/kapitału Tier I)					
Wyszczególnienie					
Duża ekspozycja wobec jednego kredytobiorcy (z wyłączeniem 80% ekspozycji wobec jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z art. 400 Rozporządzenia UE oraz uchwałą 173/2012 KNF), w tym podmiotu niefinansowego powiązanego z bankiem lub inną instytucją kredytową lub grupy powiązanej kapitałowo lub organizacyjnie (art. 395 Rozporządzenia UE)	23%	21,46%	93,32%	93,32%	93,32%
Suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń i innych zobowiązań pozabilansowych udzielonych Członkom Zarządu albo Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku oraz podmiotom powiązanym z nimi kapitałowo lub organizacyjnie (art.79a ust. 4 pkt. 2 i art. 79c ustawy Prawo bankowe)	24%	12,14%	50,60%	50,60%	50,60%
Łączna wartość ekspozycji o których mowa w punkcie 1 - równych lub przekraczających 10% uznanych łącznych kapitałów	300%	142,64%	47,55%	47,55%	47,55%
Limit znacznego pakietu akcji wobec podmiotu poza sektorem finansowym (art. 89 Rozporządzenia UE)	10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Limit sumy znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (art. 89 Rozporządzenia UE)	60%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ekspozycja wobec Instytucji (innego banku krajowego, instytucji kredytowej, banku zagranicznego) lub grupy podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo, składającej się co najmniej jednej instytucji, z wyłączeniem zaangażowań w Banku Zrzeszającym zgodnie z Uchwałą 208/2011 KNF (art. 395 Rozporządzenia UE)	100%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
		0,00%			
Limit branży rozumiany jako wyrażony w procentach maksymalny, możliwy udział kredytów udzielonych kredytobiorcom działającym w tej samej branży w stosunku do Uznanych łącznych kapitałów		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Wyszczególnienie		wykonanie w %			
Rolnictwo	450%	336,15%	74,70%	74,70%	74,70%
Budownictwo	50%	41,38%	82,75%	82,75%	82,75%
Handel	50%	21,01%	42,01%	42,01%	42,01%
Transport	50%	4,85%	9,70%	9,70%	9,70%
Przetwórstwo przemysłowe	50%	7,99%	15,99%	15,99%	15,99%
Górnictwo	50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Inne	50%	30,26%	60,52%	60,52%	60,52%
Limit zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia, wyrażony w procentach maksymalny możliwy udział w uznanych łącznych kapitałach		0,00%			
Wyszczególnienie					
Hipoteka na nieruchomości	550%	353,36%	64,25%	64,25%	64,25%

Przewłaszczenie	100%	30,84%	30,84%	30,84%	30,84%
Weksel	300%	138,75%	46,25%	46,25%	46,25%
Poręczenie	100%	0,28%	0,28%	0,28%	0,28%
Inne	100%	25,02%	25,02%	25,02%	25,02%
Limit zaangażowań w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości, według podmiotu, w portfelu kredytowym Banku					
Wyszczególnienie		0,00%			
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości dla przeds. i spółek prywatnych	10%	4,46%	44,62%	44,62%	44,62%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości dla rolników indywidualnych	70%	45,29%	64,70%	64,70%	64,70%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości dla przedsiębiorstw indywidualnych	10%	3,79%	37,93%	37,93%	37,93%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości dla osób fizycznych	20%	11,69%	58,45%	58,45%	58,45%
Limit zaangażowań w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie					
Wyszczególnienie					
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości mieszkalnej	50%	22,84%	45,68%	45,68%	45,68%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej	95%	79,14%	83,31%	83,31%	83,31%
Limity zaangażowań w jednorodny instrument finansowy, wyrażony jako maksymalny procentowy udział w uznanych łącznych kapitałach					
Wyszczególnienie		0,00%			
Kredyty w rachunku bieżącym	100%	46,49%	46,49%	46,49%	46,49%
Kredyty obrotowe	100%	99,20%	99,20%	99,20%	99,20%
Kredyty inwestycyjne, w tym:		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
kredyty do 10 lat	200%	58,66%	29,33%	29,33%	29,33%
kredyty powyżej 10 lat	300%	192,60%	64,20%	64,20%	64,20%
		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kredyt na dla osób fizycznych, w tym:		0,00%			
kredyty w ror	50%	0,23%	0,45%	0,45%	0,45%
kredyty gotówkowe	100%	25,30%	25,30%	25,30%	25,30%
kredyty w rachunku karty kredytowej	5%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
kredyty hipoteczne	100%	53,46%	53,46%	53,46%	53,46%
kredyty mieszkaniowe	100%	44,87%	44,87%	44,87%	44,87%
pozostałe	20%	0,03%	0,17%	0,17%	0,17%
	100%		0,00%	0,00%	#DZIEL/0!
Wspólnoty mieszkaniowe	100%	1,38%	1,38%	1,38%	1,38%
Jednostki samorządu terytorialnego	100%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%
		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Limity, wyrażone jako maksymalny procentowy udział w uznanych łącznych kapitałach					
Wyszczególnienie					
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, zgodnie z Rekomendacją S	500%	346,49%	69,30%	69,30%	69,30%
Detaliczne ekspozycje kredytowe (rekomendacja T)	200%	25,56%	12,78%	12,78%	12,78%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie osób fizycznych	100%	62,09%	62,09%	62,09%	62,09%
Pozostałe wewnętrzne limity Banku		0,00%			

Wyszczególnienie					
wewnętrzny współczynnik wypłacalności	10%	18,43%	184,30%	184,30%	184,30%
współczynnik adekwatności kapitałowej = fundusze własne/całkowity regulacyjny wymóg kapitałowy	110%	232,86%	211,69%	211,69%	211,69%
kredyty - wartość bilansowa/aktywa - wartość bilansowa	90%	61,26%	68,06%	68,06%	68,06%
kredyty preferencyjne- wartość brutto/kredyty - wartość brutto	70%	27,91%	39,87%	39,87%	39,87%
wska. Jakości kredytów	5%	0,66%	13,20%	13,20%	13,20%
wska. Pokrycia kredytów zagrożonych rezerami	20,00%	93,09%	465,45%	465,45%	465,45%
Wskaźniki struktury portfela kredytowego wg podmiotów					
Udział kredytów udzielonych dla przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni w portfelu kredytowym	10%	6,25%	62,52%	62,52%	62,52%
Udział kredytów udzielonych dla rolników indywidualnych w portfelu kredytowym	80%	63,14%	78,93%	78,93%	78,93%
Udział kredytów udzielonych dla przedsiębiorstw indywidualnych w portfelu kredytowym	15%	11,81%	78,75%	78,75%	78,75%
Udział kredytów udzielonych dla osób prywatnych w portfelu kredytowym	40%	16,85%	42,13%	42,13%	42,13%
Udział kredytów udzielonych dla instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych w portfelu kredytowym	5%	0,26%	5,24%	5,24%	5,24%
Udział kredytów udzielonych dla podmiotów sektora instytucji rządowych i samorządowych	10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Limity dotyczące portfela detalicznych ekspozycji kredytowych / maksymalna wysokość w stosunku do uznanych kapitałów					
Udział kredytów w ROR	2%	0,23%	11,25%	11,25%	11,25%
Udział kredytów gotówkowych	70%	25,30%	36,14%	36,14%	36,14%
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Udział pozostałych kredytów detalicznych	2%	0,03%	1,67%	1,67%	1,67%
			0,00%	0,00%	0,00%
Maksymalny wskaźnik Ltv dla Banku - 0,8.	0,8	0,17	21,66%	21,66%	21,66%

Ryzyko płynności

Rodzaj limitu	poziom limitu od 12.2015		Wykorzystanie limitu		
		12-2017	MAX	MIN	ŚR
max					
Kasa / aktywa	3,5%	1,55%	44,3%	44,3%	44,3%
min					
współczynnik osadu	60,0%	73,69%	122,8%		
max					
Duże depozyty os. fiz / depozyty ogółem	15,0%	11,82%	78,8%	78,8%	78,8%
max					
Duże depozyty pozostałych podmiotów / depozyty ogółem	15,0%	4,98%	33,2%	33,2%	33,2%
max					
Kredyty brutto / depozyty ogółem	95,0%	72,14%	75,9%	75,9%	75,9%
max					
Lokaty przyjmowane od innych banków / suma bilansowa	5,0%	0,01%	0,2%	0,0%	0,0%
max					
Pozycje pozabilansowe / obligo kredytowe	12,0%	4,79%	39,9%	39,9%	39,9%
max					
Aktywa płynne / depozyty niestabilne	100,0%	183,15%	183,2%		
max					
Kredyty netto / aktywa netto	80,00%	61,26%	76,6%	76,6%	76,6%
max					
Depozyty stabilne / średni stan bazy depozytowej	60,00%	78,51%	130,8%		
min					
Depozyty niestabilne / średni stan bazy depozytowej	30,00%	21,49%	71,6%	71,6%	71,6%
max					
Depozyty osób fizycznych / depozyty ogółem	80,00%	63,80%	79,7%	79,7%	79,7%
max					
Depozyty podmiotów pozostałych / depozyty ogółem	40,00%	29,96%	74,9%	74,9%	74,9%
max					
depozyty zerwane/depozyty ogółem	5,00%	0,49%	9,8%	9,8%	9,8%
max					
wcześniejsze spłaty/kredyty brutto	2,00%	0,82%	40,9%	40,9%	40,9%
papiery wartościowe ogółem / suma bilansowa	30,00%	9,86%	32,9%	32,9%	32,9%
wskaźnik płynności aktywów	15,00%	32,50%	216,6%		
min					
wskaźnik jakości kredytów	5,00%	0,64%	12,9%	12,9%	12,9%
max					

Limity gotówkowe	poziom limitu od 12.2015	12-2017	Wykorzystanie limitu		
			MAX	MIN	ŚR
Ełk	1050,00	741,00	70,6%	70,6%	70,6%
Stare Juchy	300,00	251,00	83,7%	83,7%	83,7%
Kalinowo	400,00	265,00	66,3%	66,3%	66,3%
Prostki	500,00	328,00	65,6%	65,6%	65,6%
RAZEM	2250,00	1586,00	70,5%	70,5%	70,5%

Ryzyko stopy procentowej

Rodzaj limitu	Poziom limitu od 12.2015		Wykorzystanie limitu		
		12.2017	MAX	MIN	ŚR
max					
luka skumulowana/wartość bilansowa	15,0%	8,50%	56,7%	56,7%	56,7%
min					
Limit wielkości marży odsetkowej	2,0%	2,90%			
max					
Limit zmian wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka przeszacowania w relacji do funduszy własnych +/-100 pb	10,0%	4,82%	48,2%	48,2%	48,2%
max					
Limit zmian wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka przeszacowania w relacji do wyniku odsetkowego zmiana stóp +/-50 pb	15,0%	8,35%	55,7%	55,7%	55,7%
max					
Limit zmian wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka przeszacowania w relacji do funduszy własnych +/-200 pb	20,0%	11,39%	56,9%	56,9%	56,9%
udzielone zobowiązania pozabilansowe/wartość aktywów netto	8,0%	2,98%	37,3%	37,3%	37,3%
max					
Limit zmiany wyniku odsetkowego z tyt.ryzyka bazowego w relacji do funduszy własnych banku	3%	2,60%	86,7%	86,7%	86,7%
max					
Zrywalność depozytów w relacji do depozytów ogółem	5%	0,49%	9,8%	9,8%	9,8%
max					
wcześniejsze spłaty kredytów na poziomie 2% kredytów ogółem brutto	2,0%	0,82%	40,9%	40,9%	40,9%

Ryzyko bancassurance

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	% wszystkich umów ubezpieczeniowych	Poziom limitu wg stanu na 31.12.2017
1.	Maksymalna roczna ilość przypadków odmowy wypłaty świadczeń przez zakład ubezpieczeń	5%	0%
2.	Maksymalnej liczby uwzględnionych skarg i reklamacji klientów	5%	0%
3.	Maksymalną ilość przypadków odstąpienia przez Bank od wystąpienia z wnioskiem o wypłatę świadczenia	5%	0%

Ryzyko inwestycji finansowych

Limity zaangażowań w instrumenty finansowe maksymalna wysokość w stosunku do uznanych kapitałów	wysokość limitów	Wykorzystanie
Zaangażowanie w jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych ogółem	10,00%	0,00%
Zaangażowanie w obligacje komunalne	10,00%	0,00%
Zaangażowanie w certyfikaty depozytowe Banku Zrzeszającego	10,00%	0,00%
Zaangażowanie w akcje spółek giełdowych ogółem	10,00%	0,00%
Zaangażowanie w akcje BPS	15,00%	8,17%
Zaangażowanie w obligacje komercyjne ogółem	10,00%	0,00%

Ryzyko operacyjne

Rodzaj zdarzenia	Limit 2017 w tys. zł	Wykonanie na 31.12.2017 w tys. zł	Wykonanie limitu w %
1. Oszustwa wewnętrzne	5 000	0,00	0,00%
2. Oszustwa zewnętrzne	10 000	0,00	0,00%
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	5 000	22,00	445,08%
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	10 000	0,00	0,00%
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	10 000	0,00	0,00%
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	10 000	7,00	66,48,70%
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	10 000	0,00	0,00%

Ujawnienia dotyczące funduszy własnych

(tabela obejmuje wszystkie pozycje wskazane w standardzie technicznym, natomiast przy sporządzaniu informacji proszę usunąć niepotrzebne wiersze – w praktyce „przepisać dane z COREP”)

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do CRR
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		Art. 26 ust. 1, art. 27, 28, 29, wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 1		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 2		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 3		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
2	Zyski zatrzymane	740,00	Art. 26 ust. 1 lit. c)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	11.840,00	Art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00	Art. 26 ust. 1 lit. f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I		Art. 486 ust. 2
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 2
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)		Art. 84, 479, 480
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend		Art. 26 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	11.840,00	
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)		Art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego)	-7,00	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37, art. 472 ust. 4

	(kwota ujemna)		
9	Zbiór pusty w UE		
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartej na przyszłej rentowości z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 472 ust. 5
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		Art. 33 lit. a)
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		Art. 36 ust. 1 lit. d) Art. 40, 159, art. 472 ust. 6
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		Art. 32 ust. 1
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		Art. 33 lit b)
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. e) Art. 41, art. 472 ust. 7
16	Posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. f) Art. 42, art. 472 ust. 8
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. g) Art. 44, art. 472 ust. 9
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. h) Art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10

19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11
20	Zbiór pusty w UE		
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1250% jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		Art. 36 ust. 1 lit. k)
20b	W tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91
20c	W tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii), art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b), art. 258
20d	W tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)		Art. 48 ust. 1
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11
24	Zbiór pusty w UE		
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. a) Art. 472 ust. 3
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota		Art. 6 ust. 1 lit. l)

	ujemna)		
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468		
	W tym: filtr dla niezrealizowanej straty 1		Art. 467
	W tym: filtr dla niezrealizowanej straty 2		Art. 467
	W tym: filtr dla niezrealizowanego zysku 1		Art. 468
	W tym: filtr dla niezrealizowanego zysku 2		Art. 468
26b	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 481
	W tym:		Art. 481
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. j)
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-7,00	
29	Kapitał podstawowy Tier I	11.996,00	
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		Art. 51, 52
31	W tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
32	W tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		Art. 486 ust. 3
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 3
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki		Art. 85, 86, 480

	zależne i będący w posiadaniu stron trzecich		
35	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		Art. 486 ust. 3
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi		
37	Posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)		Art. 52 ust. 1 lit. b) Art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust.4
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust.4
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art.		Art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472

	472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		ust. 10 lit. a), 472 ust. 11 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.		
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		
41c	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 467, 468, 481
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		Art. 467
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		Art. 468
	W tym: ...		Art. 481
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)		Art. 56 lit. e)
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I		
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	11.996,00	
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		Art. 62, 63
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II		Art. 486 ust. 4
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 4

48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier II nie uwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		Art. 87, 88, 480
49	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		Art. 486 ust. 4
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		Art. 62 lit c) i d)
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00	
52	Posiadane przez instytucje bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		Art. 63 lit. b) ppkt (i) Art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 66 lit. b), art. 68, art. 477 ust. 3
54	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4
54a	W tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego		
54b	W tym: udziały kapitałowe istniejące przed dniem 01 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień okresu przejściowego		
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja		Art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4

	dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), 472 ust. 11 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.		
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		
56c	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 467, 468, 481
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		Art. 467
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		Art. 468
	W tym: ...		Art. 481
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II		
58	Kapitał Tier II		
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał		

	Tier I + kapitał Tier II)		
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
	W tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)		Art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)
	W tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		Art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)
	W tym pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		Art. 477, art. 477 ust. 2 lit b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	57.045,00	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,58	Art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,58	Art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465

63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,58	Art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego		
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego		
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego		
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128
69	Nieistotne w przepisach unijnych		
70	Nieistotne w przepisach unijnych		
71	Nieistotne w przepisach unijnych		
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		Art. 36 ust. 1 lit. h) Art. 45, 46, art. 472 ust. 10 Art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4 Art. 66 lit c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 45, 48, 470, art. 472 ust.11
74	Zbiór pusty w UE		
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10%)		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38,48, 470, art. 472 ust. 5

	po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3		
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)		Art. 62
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową		Art. 62
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		Art. 62
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		Art. 62
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2, 5
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2, 5
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3, 5
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3, 5
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4, 5
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4, 5

